

ČLENEK V SODOBNEM SLOVENSKEM JEZIKOSLOVJU

Mojca Smolej

Filozofska fakulteta, Ljubljana

UDK 811.163.6'367.635–139

K razumevanju skladijske in pomenske vloge členkov je nujno pristopiti s konstrukcijskega zornega kota. Konstrukcijska metoda ob upoštevanju oblike in vsebine pokaže, da struktura oz. stavek »*če se na glavo postaviš, (ti ne dam)*« kot celota opravlja modifikacijsko vlogo krepitve gotovostne naklonskosti in je kot taka funkcijsko sorodna besedni vrsti členkov oz., natančneje, modalni skupini členkov. Konstrukcijska metoda torej pokaže, da pri krepitvi gotovostne naklonskosti ne sodeluje le raba leksema *če* (kot je npr. lahko razbrati iz slovarske razlage), pač pa vsak element, tako leksikalni kot slovnični, ki je del obravnavane stavčne strukture.

členki, slovenska slovnica, konstrukcijska metoda, veznik v členkovni vlogi

An indispensable prerequisite for obtaining a grasp of the syntactic and semantic roles of particles is to approach them from the construction perspective. The construction method, taking into account both form and content, shows that the clause »*če se na glavo postaviš, (ti ne dam)*« as a whole reinforces certainty (epistemic modality), and is thus functionally akin to the word class represented by particles or, more precisely, to the modal group of particles. Moreover, the construction method shows that the reinforcement of certainty is due not only to the use of the lexeme *če* (as the dictionary explanation seems to suggest) but to every element, lexical or grammatical, which forms part of the structure in question.

particles, Slovene grammar, construction method, conjunction in a particle role

Besedna vrsta členek je v slovenskem jezikoslovju razmeroma mlada besedna vrsta, kar verjetno tudi botruje različnim razumevanjem omenjene besedne vrste. Zaradi svojih specifičnih modifikacijskih vlog in skladijskega vedenja pa je težje ulovljiva in opredeljiva tudi za sodobne slovnične pristope, kot npr. avtomatsko korpusno označevanje. Oteženo označevanje se kaže tudi pri obravnavi besedne vrste veznikov.

1 Členek

Simon Krek je v članku *Prva in druga izdaja SSKJ* zapisal: »Skratka, ta hip vsaj pri slovničnih ali funkcijskih besednih vrstah pravzaprav ne vemo, kaj je kaj.« (http://www.trojina.org/slovenscina2.0/arhiv/2014/2/Slo2.0_2014_2_08.pdf)

Navedeni citat se sicer nanaša na SSKJ 2, vendar že bežen pregled ne le SSKJ 1, SSKJ 2, *Slovenske slovnice*, pač pa tudi najrazličnejših korpusnih označevalnikov (npr. JOS, GOS, Obeliks, Skladijski razčlenjevalnik) pokaže, da to velja za večino

sodobnih jezikoslovnih priročnikov, če ne kar za vse. Največje težave povzročata prav besedni vrsti členek in veznik. Pri členu se kot največji vzrok težave kaže nejasnost besednovrstnih kategorij, kar nadalje toliko bolj otežuje avtomatsko analizo, zato lahko na spletni strani korpusa JOS pri razlagi oblikoskladenjskih specifikacij bremo:

Do zadreg, ali je neka beseda v določenem kontekstu členek ali ne, prihaja že na ravni ročnega določevanja, za avtomatsko analizo je naloga torej povsem neizvedljiva. [...] Katere besede bodo razvrščene v katero od besednovrstnih kategorij, pa bo tudi v nadaljnje najbrž potrebno reševati leksikonsko, za vsak primer posebej. (http://nl.ijs.si/jos/msd/html-sl/back.1_div.2_div.9.html; 10. 4. 2015)

Na isti strani lahko tudi preberemo:

Jezikovni priročniki prinašajo nasprotujoče si informacije o besednovrstni pripadnosti velikega deleža besed, ki naj bi spadale (tudi) v besedno vrsto členkov: npr. besede predvsem, približno, resda, končno, prav ... – ponekod so uvrščene med členke, ponekod med prislove, ponekod kot dvojnice v obe kategoriji. Med enakopisnimi prislovi ter členki naj bi se ločevalo izključno z upoštevanjem semantike konteksta, tj. z uporabo vprašalnice, ki jo v primeru prislovov lahko zastavljamo, v primeru členkov pa ne. [...] Možna rešitev problema bi bila takšna, da se besedam, ki se v kontekstu lahko uporabljajo zgolj kot členki – to je, ki nikoli ne omogočajo zastavljanja vprašalnice – (ali pa so enakopisni z besednimi vrstami, ki omogočajo lahko razdvoumljanje, npr. s samostalniki), pripiše besednovrstna oznaka členek, vsem tistim, ki so enakopisni s prislovi, pa vedno le oznaka prislov. (http://nl.ijs.si/jos/msd/html-sl/back.1_div.2_div.9.html; 10. 4. 2015)

V nadaljevanju se bomo osredotočili na dve trditvi iz navedenega citata: 1. da si priročniki pri besednovrstni določitvi členkov nasprotujejo in 2. da je možna rešitev pri besednovrstni določitvi členkov v zastavljanju vprašalnic.

Priročnikov, ki členke besednovrstno opredeljujejo celostno, je sorazmerno malo. Osredotočili se bomo na SSKJ 1, SSKJ 2 in *Slovensko slovnico* avtorja Jožeta Toporišiča.¹ Dotaknili se bomo še *Slovarja členkov* avtorice Andreje Žele, ki je izšel leta 2014 in tako ni imel vpliva na obravnavano 1. trditev.

1.1 SSKJ 1 in 2 ter Jože Toporišič

SSKJ 1 je pri besednovrstni opredelitvi temeljil na *Slovenski slovnici* iz leta 1956, ki besedne vrste členkov še ni poznala. Slovnica 1956, ki sledi tradiciji Breznikove slovnice (Breznik 1934: 69, 145–148), je besede, ki jih danes uvrščamo med členke, obravnavala kot miselne in poudarne prislove. Z uvrstitvijo v samostojni skupini prislovov je slovnica nakazala oblikoskladenjsko posebnost obravnavanih leksemov (členkov).

Leta 1974 je Jože Toporišič kot prvi v slovenskem jezikoslovju v članku *Kratko oblikoslovje slovenskega knjižnega jezika* členke omenil kot tvorce samostojne besedne vrste. V skupino členkov² je avtor uvrstil besede in besedne zveze, ki so bile

¹ S členki so se med drugimi ukvarjali tudi Alenka Kozlevčar, Andrej Skubic in Nataša Jakop.

predhodno v učbeniku *Slovenski knjižni jezik 2* (Toporišič 1966: 164) opredeljene kot prislovi, po katerih se ni mogoče vprašati.

Slovenska slovnica (Toporišič 1976, 1983, 1991) izhaja iz predhodne trditve, obenem pa jo nadgradi. Členki so namreč opredeljeni predvsem na ravni besedilovtornosti (npr. osnovna vloga členkov naj bi bila vzpostavljanje zveze s sobesedilom, izražanje pomenskih odtenkov posameznih besed ali stavkov itn.). V *Slovenski slovnici* (1976: 384) je prvič jasneje tudi napisano, da se nekateri členki po vlogi približujejo veznikom, drugi prislovom. S tem je že nakazana otežena besednovrstna opredelitev členkov, ki jo lahko zaznamo v vseh sodobnih jezikovnih avtomatskih označevalnikih, in ne le v klasičnih jezikoslovnih priročnikih.

Zadnja izdaja *Slovenske slovnice* (Toporišič 2000: 445–449) ohranja razumevanje in delitev členkov iz predhodnih izdaj, dodaja pa še novo, ki pa je dobesedni prepis klasifikacije členkov v češki slovnici (*Mluvnice češtiny 2*, 1986: 228–238). Žal je avtor pri »prevzemu« izpustil teoretični uvod,³ ki natančneje pojasnjuje podlago za oblikovanje štirih primarnih skupin členkov (pozivni členki, vrednotenjski členki, čustvenostni členki in členki, ki hierarhizirajo besedilo), njihovih podskupin in različnih funkcij, kar otežuje natančnejše razumevanje. Avtor sam sicer zapiše (Toporišič 2000: 448), da je prvotna delitev enostavnejša in boljša od nove.

Po pregledu SSKJ 1 in slovenske slovnice (vse izdaje) lahko zaključimo, da predvsem SSKJ (seveda skladno s predhodno jezikoslovno tradicijo) prinaša precej izčrpane informacije o besedah, ki jih danes poimenujemo kot členki. Slovar je skoraj v polnosti podal pomenske oz. modifikacijske in besedilovorne funkcijske zmožnosti členkov. Žal pa je slovar v primerjavi s *Slovensko slovnico* 1956 (1964) naredil tudi korak nazaj. Omenjena slovnica je z oznako poudarni in miselni prislovi (že) nakazala, da se nekateri prislovi oblikoskladenjsko razlikujejo od preostalih skupin prislovov. Z uporabo le enega in istega besednovrstnega kvalifikatorja (prislov) je slovar nakazano razhajanje zakril. To je bilo še posebno težje sprejemljivo/zavajajoče pri členkih, ki lahko samostojno (zunaj konteksta) izražajo modifikacijsko vrednost, npr. pri besedah *morda, zagotovo, tudi ...* Slovar je njihovo modifikacijsko vrednost natančno prikazal, žal pa je z neupoštevanjem/nenavajanjem oblikoskladenjskih posebnosti povsem zabil mejo med prislovi in členki.

Meja med členki in prislovi oz. vezniki je bila posredno razvidna/ohranjena pri besedah, pri katerih prihaja do delne konverzije, npr. *da, ko, saj, torej, kaj*. Gre večinoma za besede, ki so primarno vezniki oz. v manjši meri zaimki. Veznika *da* in *ko* imata poleg skladenjskih vlog nadrobno popisane tudi modifikacijske vloge, ki jih

2 Žal avtor ni navedel širše besednovrstne analize členkov, prav tako ni pojasnil izbire izraza *členek*. Pred tem je bil v uporabi izraz *členica*. O členicah je med drugimi pisal tudi France Jesenovec (npr. Pomenske funkcije slovenskih členic, v: *Zimska pomoč* 1944: 529–536). Izraz *členek* je bil namreč pomensko že zaseden, zaznamoval je oblikovne prvine prislovnega značaja, ki se uporabljajo samostojno ali pa kot navezek drugim besedam. To poimenovanje je ohranjeno tudi v SSKJ 1.

3 Češka slovnica (Dokulil idr. 1986: 228–238) členke opredeli kot komunikacijsko (povezovalno) in besedilno besedno vrsto, kar pomeni, da izražajo razmerje govorečega do vsebine ali členjenja besedila. Večkrat je tudi izpostavljen teoretični pristop, po katerem se členke lahko analizira le znotraj besedila, v katerem so, oz. le na temelju sobesedila, v katerem so uporabljeni.

lahko opravljata. Modifikacijske vloge so napovedane s kvalifikatorjem ekspresivno. Pri vezniku *saj* je pred navedbo modifikacijskih vlog poleg kvalifikatorja ekspresivno dodan tudi podatek v prislovni rabi. Še razvidnejše razlikovanje med vezniško vlogo oz. skladijsko vlogo in modifikacijsko (besedilnopovezovalno) je opaziti pri besedi *torej*, ki vsebuje dve samostojni gesli, eno, ki to besedo obravnava kot veznik, in drugo, ki jo obravnava kot prislov. Napisano sicer kaže na delno nedoslednost, vsekakor pa je v precejšnji meri prisotno tudi razmejevanje med vezniki z jasno skladijsko vlogo (izražanje podrednega oz. prirednega razmerja) in vezniki/prislovi oz. zaimki/prislovi z vlogo vnašanja modifikacijske vrednosti.

SSKJ 2 v primerjavi s SSKJ 1 vnese dodatno nejasnost glede razumevanja besedne vrste členkov. Ta nejasnost se kaže predvsem pri nedosledni besednovrstni opredelitvi nekaterih večfunkcijskih besed (npr. *da*, *ko*, *če*, *saj*, *kaj*, *torej*). Medtem ko ima povezovalc *torej* dve samostojni gesli, eno kot članek in drugo kot veznik, opredelitvi besed *če* in *ko* zvesto sledita definiciji v SSKJ 1; navedena je le vezniška opredelitev z dodanim kvalifikatorjem ekspresivno.

Pomembna novost je kvalifikatorsko pojasnilo »v členkovni rabi«, ki ga lahko npr. zasledimo pri vezniško opredeljenih besedah *da* in *saj* ter pri med prislove uvrščeni besedi *kaj*. Navedeno pojasnilo lahko razumemo kot kazatelj delne konverzije, kjer je primarna besednovrstna opredelitev npr. besede *da* veznik, ki pod določenimi pogoji izgubi skladijsko povezovalno vlogo ter v povezavi z drugimi leksikalnimi in slovničnimi elementi dobi modifikacijsko vlogo. Kvalifikatorsko pojasnilo »v členkovni rabi« tako po eni strani že nakazuje jasnejši, večfunkcijski in obenem konstrukcijski pristop k razumevanju besednih vrst (posebno členkov), po drugi strani pa še vedno ostaja zunaj njega, saj na vlogo, bodisi skladijsko, pomensko itn., določenega leksema še vedno gleda izolirano, torej ne upošteva vseh leksikalnih in slovničnih sredstev, ki so soudeležena pri opravljanju določene skladijske ali druge vloge.

1.2 Slovar členkov in JOS

Slovar členkov (2014) avtorice Andreje Žele obravnava članke z vidika delitve na dve osnovni vloge: naklonsko in povezovalno. Znotraj teh dveh krovnih vlog nadalje loči še podtippe glede na možnosti, ki jih ponuja zajeto gradivo. Leksem *da* (Žele 2014: 23) je npr., kadar ne izraža skladijskega razmerja (podredje), uvrščen med besedno vrsto členkov. Etimološka razlaga pojasnjuje, da gre za konverzijo iz veznika *da*. Slovarkemu sestavku oz. funkcijskopomenski razlagi (naklonski članek, ki izraža prizadetost) je dodan tudi stavčni ustreznik. Tako je za primer »Da mi pri priči izgineš!« dodan stavčni ustreznik »Izgini!«.

K *Slovarju členkov* lahko dodamo troje. Navedeni stavčni ustrezniki⁴ dokazujejo, da je k analizi členkov treba pristopiti s širšega, konstrukcijskega zornega kota. To pomeni, da članek modifikacijske vrednosti ne izraža samostojno, kot je lahko razbrati iz slovarske razlage oz. dodanih stavčnih ustreznikov, pač pa le skupaj s preostalimi

⁴ Členkovno vlogo strnitve stavčnih ustreznikov oz. zamenjave celih stavkov je v slovenskem jezikoslovju kot prvi natančneje obravnaval Jože Toporišič v članku *Esej o slovenskih besednih vrstah* (1974/75). Členki so predstavljeni kot skrčki celih stavkov.

slovničnimi in leksikalnimi sredstvi, ki gradijo propozicijsko dejanje. Stavčni ustreznik ni ustreznik členka samega, pač pa celotnega stavka, katerega del je členek. Pomembna je etimološka razlaga, saj jasno nakazuje, da gre npr. pri leksemu *da* (Žele 2014: 23) primarno za veznik,⁵ ki pod določenimi pogoji dobi nove oz. druge funkcije in izgubi primarne, zato je razlaga, kakršno najdemo v SSKJ 2 (se pravi *veznik v členkovni rabi*), ustrenejša. Vsekakor pa je zmotno, če bi stavčni ustreznik razumeli kot ustreznik leksemu *da*. Gre namreč za ustreznik modifikacije, ki jo sooblikujejo prav vsa leksikalna in slovnična sredstva v stavku, in ne le leksem *da*.

V korpusu oz. označevalniku JOS izstopata dva vidika razumevanja in obravnave členkov: (1) izhodišče besednovrstne opredelitve je zmožnost zastavljanja vprašalnice, (2) kadar je členek etimološko izprislovni oz. izpridevniški (npr. beseda *mogoče*), se ga uvrsti v skupino prislovov. Prav tako je poudarjeno le oteženo razmejevanje med prislovi in členki, razmejevanje med členki in vezniki pa ni omenjeno.

Označevalnik JOS primera (<http://nl.ijs.si/cgi/analyse.pl>) »Mogoče bo jutri deževalo.« in »Morda bo jutri deževalo.« analizira različno. V prvem je beseda *mogoče* opredeljena kot splošni prislov (oznaka Rsn), v drugem pa je beseda *morda* označena kot členek (oznaka L), čeprav obe opravljata povsem enako modifikacijsko in skladdenjsko vlogo. Vzrok različne obravnave je etimološki, saj je (členek) *mogoče* konvertiral iz prislova *mogoče* oz. pridevnika *mogoč*.

Žal upoštevanje konverzije še bolj zabriše mejo med prislovi in členki, prav tako pa je v nasprotju z merilom postavljanja diagnostičnega vprašanja. Beseda *mogoče*, ki je uvrščena med prislove, npr. ne dopušča možnosti postavljanja vprašanja in se nikoli skladdenjsko ne vede kot prislovno določilo. Prvo pravilo tako nasprotuje drugemu, kar nadalje še bolj ovira jasno besednovrstno določevanje.

Nejasnost besednovrstnega določevanja se dobro npr. pokaže pri besedi *kar*.

- a) Drži, kar si rekel. (<http://nl.ijs.si/cgi/analyse.pl>)
- b) Kar si rekel, drži.
- c) Kar naprej! Prosim, vstopite!

V primeru a je *kar* besednovrstno označen kot oziralni zaimek (oznaka Zz), v primeru b pa kot splošni prislov (oznaka Rsn), čeprav oba opravljata isto skladdenjsko vlogo. V primeru c je *kar* označen kot splošni prislov (oznaka Rsn), čeprav se po njem ne da vprašati, prav tako pa etimološko ne izhaja iz prislova, pač pa zaimka.

Zadnja dva primera kažeta na to, da je po vsej verjetnosti oteženost določanja besedne vrste posledica položaja besede *kar* (v obeh primerih je na začetku stavka). To potrjuje tudi kontrolni primer »To, kar si rekel, drži.«, kjer je beseda *kar*, ki ne stoji na absolutnem začetku, označena kot zaimek (oznaka Zz). Nejasnost besednovrstnega določanja se tako ne kaže le med prislovi in členki, pač pa tudi med členki, zaimki, prislovi in vezniki.

Če se vrnem k izhodiščno zastavljenima trditvama, lahko zaključim, da se nedoslednost besednovrstnega določevanja kaže predvsem v poznejših, novejših

⁵ Gre za pojav konverzije.

jezikoslovnih priročnikov (npr. SSKJ 2) in korpusnih označevalnikih. V prvih se to kaže kot nedoslednost/površnost pri samem označevanju, v drugih pa je nejasnost po vsej verjetnosti posledica samega načina obdelave, saj na samo dodelitev oznake vpliva celo položaj besede v stavku. Trditev, da je za določanje besedne vrste členkov ključna možnost zastavljanja diagnostičnega vprašanja, je napačna oz. nezadostna, saj s tem iz obravnave med drugim izključimo tudi jasno ločevanje med členki in vezniki (npr. pri besedah *če, da, ko, saj, torej* itn.).

1.3 Vezniki ali členki?

V nadaljevanju se bomo osredotočili na štiri funkcijsko sorodne primere.

- Vprašal me je, ali lahko gre.
- Ali prideš? (<http://www.sskj2.si/iskanje?Mode=Headword&Query=ali#>)
- Ali te ni sram! (<http://www.sskj2.si/iskanje?Mode=Headword&Query=ali#> in Žele 2014: 17)
- Ali ne more ali noče. (<http://www.sskj2.si/iskanje?Mode=Headword&Query=ali#>)

Primeri b in c sta si podobna. V obeh namreč vlogo skladnika pri izražanju ilokucijskega namena in s tem same sporočanje oblike povedi opravlja beseda *ali*. V primeru b gre za izražanje vprašanja, v primeru c pa za izražanje graje. Kljub sorodni funkciji ju jezikoslovni priročniki besednovrstno opredeljujejo različno.

Tabela 1: Besednovrstna opredelitev besede *ali*

	<i>Ali prideš?</i>	<i>Ali te ni sram!</i>
SS (J. Toporišič)	členek	členek
SSKJ 1	prislov	prislov
SSKJ 2	členek	členek
<i>Slovar členkov</i> (A. Žele)	ga ne obravnava (ni del členkov?)	členek
JOS	veznik (Vp)	splošni prislov (Rsn)

Zanimiva je besednovrstna opredelitev v razčlenjevalniku JOS, saj je v primeru »Ali prideš?« beseda *ali* označena za priredni veznik, v primeru »Ali te ni sram!« pa za splošni prislov. Pri določanju besedne vrste namreč pomembno vlogo opravljajo tudi ostala jezikovna sredstva, ki so del analiziranega stavka,⁶ kar pa lahko povzroča napačno analizo.

Obravnavana primera se neposredno ne dotikata problematike razumevanja vezniške besedne vrste, vsekakor pa kažeta na to, da je, kot je bilo že napisano, razlikovanje med vezniki in členki nemalokrat oteženo. V navedenih primerih je to po vsej verjetnosti tudi posledica možne rabe v odvisnem stavku (Vprašal me je, ali lahko gre.) in prekrivnosti z ločnim veznikom (Ali ne more ali noče.).

⁶ Kot kontrolni primer služi stavek (vprašanje) »Ali te ni bolelo?«. Razčlenjevalnik JOS besedo *ali* v tem primeru označi za splošni prislov (Rsn).

Oteženo razlikovanje med vezniki in členki kažejo tudi primeri:

- d) Kaj se pa dereš?
- e) Kaj če bi ti utihnil?
- f) Saj sem ti že povedal!
- g) Da mi takoj utihneš!

Tabela 2: Besednovrstna opredelitev besed *če* in *da*

	<i>Kaj če bi ti utihnil?</i>	<i>Da mi takoj utihneš!</i>
SS (J. Toporišič)	členek	členek
SSKJ 1	veznik	veznik, ekspresivna raba
SSKJ 2	veznik, za izražanje omiljenega ukaza	veznik v členkovni rabi za izražanje ukaza
<i>Slovar členkov</i> (A. Žele)	členek	členek
JOS	podredni veznik (Vd)	podredni veznik (Vd)

Tabela 3: Besednovrstna opredelitev besed *pa* in *saj*

	<i>Kaj se pa dereš?</i>	<i>Saj sem ti že povedal!</i>
SS (J. Toporišič)	členek	členek
SSKJ 1	veznik, ekspresivna raba	veznik v prislovni rabi
SSKJ 2	členek	veznik v členkovni rabi
<i>Slovar členkov</i> (A. Žele)	členek	členek
JOS	prirečni veznik (Vp)	prirečni veznik (Vp)

Če skušamo odgovoriti na izhodiščno zastavljeno vprašanje, ali so v navedenih primerih besede *da*, *če*, *pa*, *saj* vezniki ali členki, vidimo, da nam pregledani jezikoslovni priročniki in razčlenjevalnik ponujajo različne odgovore. To je pričakovano, saj gre v vseh štirih primerih za lekseme, ki so večfunkcijski. Vsekakor pa se nadalje zastavlja vprašanje, ali je večfunkcijskost že sama po sebi vzrok za različne besednovrstne opredelitve.

1.3.1 Konstruktivski pristop

Morda se kot najustreznejša besednovrstna opredelitev v obravnavanih primerih kaže opredelitev v SSKJ 2, in sicer *veznik v členkovni rabi*. Navedena besednovrstna opredelitev namreč posredno usmerja k ustreznejšemu, drugačnemu razumevanju besednih vrst, ki deloma kaže na konstruktivski pristop k obravnavi besednih vrst. Konstruktivski pristop na vlogo besed in s tem posredno besednih vrst pristopa s celostnega funkcijskega in pomenskega okvira, kar pomeni, da je za določitev vloge posamezne besede nujno upoštevati tudi druga leksikalna in slovnična sredstva, ki so soudeležena v preučevani konstrukciji oz. strukturi. V primeru »Da mi takoj utihneš!« leksem *da* ni edini nosilec modifikacijske vrednosti (čeprav npr. slovarska opredelitev to nakazuje), pač pa modifikacijsko vlogo izražanja ukaza itn. lahko opravlja le skupaj z drugimi leksikalnimi in slovničnimi sredstvi. Beseda *da* tako ni členek v pravem

pomenu besede, saj modifikacijske vrednosti ne izraža samostojno (v nasprotju npr. s členki *morda*, *zagotovo*, *res*), ker pa se funkcijsko oddalji od vezniške vloge, tudi oznaka veznik ne zadošča popolnoma.

Kot je bilo že omenjeno, bi bila opredelitev *veznik v členkovni vlogi* morda najustreznejša, saj ohranja prvotno, izhodiščno besednovrstno opredelitev, obenem pa jasno nakaže tudi funkcijsko in modifikacijsko vrednost obravnavanega leksema.

1.4 Sklep

Pravi sklep je težko podati, saj bi za to morala biti predstavljena celostna slika oz. izčrpna korpusna analiza vseh možnih členkovnih besed, prav tako pa bi morala biti vsaj nakazana možna besednovrstna in s tem slovarska opredelitev vseh obravnavanih leksemov. Namesto sklepa naj bo torej podana le spodbuda, da bi v prihodnje s pomočjo konstrukcijskega pristopa podali pregled vseh možnih slovničnih in leksikalnih sredstev, ki sodelujejo pri gradnji modifikacijskega dejanja (pa tudi referencialnega in predikacijskega), ter na ta način razširili spekter možnih pristopov k razumevanju besednovrstne opredelitve in tudi drugih slovničnih kategorij.

Literatura

- BAJEC, Anton, KOLARIČ, Rudolf, RUPEL, Mirko, 1956: *Slovenska slovnica*. Ljubljana: DZS.
- BREZNIK, Anton, 1934: *Slovenska slovnica za srednje šole*. Celje: Družba sv. Mohorja.
- CROFT, William, 2009: *Radical construction grammar. Syntactic theory in typological perspective*. Oxford: Oxford University Press.
- DOKULIL, Miloš, KOMAREK, Miroslav, DANEŠ, František, 1986: *Mluvnice češtiny*. Praha: Academia.
- GELB, Jožica, 1969: Podredje v vlogi priredja. *Jezik in slovstvo* 5/14. 136–139.
- GOLDBERG, Adele E., 1995: *A construction grammar approach to Argument structure*. Chicago: The University of Chicago Press.
- GROCHOWSKI, Maciej, 1986: *Polskie partykuly. Skladnia, semantyka, leksykografia*. Warszawa: PAN.
- JOVANOVIČ, Dušan, 1981: *Osvoboditev Skopja in druge gledališke igre*. Ljubljana: MK.
- MÉTRICH, René, FAUCHER, Eugene, COURDIER, Gilbert, 1993: *Les Invariables difficiles. Dictionnaire allemand-français des particules, connecteurs, interjections et autres mots de la communications*. Nancy: Université de Nancy.
- MOEHLER, Jacques, REBOUL, Anne, 1994: *Dictionnaire encyclopédique de pragmatique*. Paris: Seuil.
- POGORELEC, Breda, 1963: *Veznik v slovenščini*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- SSKJ 1: <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>
- SSKJ 2: <http://www.SSKJ2.si/uporabnik/prijava>
- TOPORIŠIČ, Jože, 1974/75: Esej o slovenskih besednih vrstah. *Jezik in slovstvo* 20. 295–305.
- TOPORIŠIČ, Jože, 1991: Členki in njihovi stavčni ustrezniki. Darinka Počaj-Rus idr. (ur.): *27. seminar slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 3–16.
- TOPORIŠIČ, Jože, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Obzorja.
- ŽELE, Andreja, 2014: *Slovar slovenskih členkov*. Ljubljana: ZRC SAZU.